

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1359/05
01.06.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac, Biljane Dragojević i mr. Ljubice Jeremić, članova veća, u parnici tužilaca: AA i BB, čiji je punomoćnik VV, advokat, protiv tuženog GG, čiji je punomoćnik DD, uz učešće umešača na strani ovog tuženog ĐĐ, čiji je punomoćnik EE, advokat, i tužene ŽŽ, čiji je punomoćnik ZZ, advokat, radi otklonjenja nužnog dela i svojine, odlučujući o revizijama tuženih i umešača izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Čačku Gž.1320/04 od 9.decembra 2004. godine, u sednici održanoj 1.juna 2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJAJU SE kao NEOSNOVANE revizije tuženog GG, punomoćnika umešača na strani ovog tuženog advokata EE i tužene ŽŽ, izjavljene protiv presude Okružnog suda u Čačku Gž. 1320/04 od 9.decembra 2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Guči P.31/03 od 11.oktobra 2004. godine, stavom prvim izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužilaca da se utvrdi da je testamentom pred svedocima od 1.oktobra 1986. godine, koji je ostavio pok. II okrnjen je nužni deo tužilaca kao zakonskih naslednika te da se utvrdi da su tužioci vlasnici na po 1/8 imovine koja je bliže u opredeljena osporene presude i da je tuženi GG to dužan priznati i dozvoliti tužiocima da u postupku fizičke deobe izdvoje svoje delove i da se kao vlasnici upišu kao javnim njigama katastra nepokretnosti u ___. Stavom drugim izreke odbačena je kao nedozvoljena tužba tužilaca AA i BB protiv tuženog GG u delu kojim su tužioci tražili da se utvrdi da je testamentom pred svedocima od ____ godine, koji ostavio sada pok. II okrnjen nužni deo tužilaca kao zakonskih naslednika te da se utvrdi da su tužioci vlasnici sa po ___ kp. ___ KO ___ te da je tuženi to dužan priznati i dozvoliti tužiocima da u postupku fizičke deobe izdvoje svoje delove i da se kao vlasnici upišu u javne knjige u katastar nepokretnosti u _____. Stavom trećim izreke usvojen je tužbeni zahtev tužilaca i utvrđeno da je ugovorom o poklonu zaključen između sada pok. II i sina mu GG overen kod Opštinskog suda u _____. godine pod Ov. _____. okrnjen nužni deo tužilaca kao zakonskih naslednika pok. II pa se utvrđuje da su tužioci u odnosu na tuženog GG vlasnici na delu od po ____ imovine koja je bliže opredeljena u izreci prvostepene presude u stavu trećem kao i da su tužioci u odnosu na tuženu ŽŽ vlasnici na po ____ od kp. ____ sve KO ____ pa ugovor o kupoprodaji zaključen između GG i ŽŽ i overen kod Opštinskog suda u ____ pod Ov. ____ od _____. godine u tom delu u odnosu na tužioce ne proizvodi pravno dejstvo što su tuženi dužni priznati i dozvoliti da tužiocima svoje delove izdvoje u postupku fizičke deobe i da se kao vlasnici upišu u javne knjige katastar nepokretnosti u ____ sve u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude. Stavom četvrtim izreke tuženici su obavezani da tužiocima kao solidarnim poveriocima isplate na ime parničnih troškova i to tuženi GG iznos 49.040,00 dinara, a tužena ŽŽ i tuženi GG kao solidarni dužnici iznos od 21.375,00 dinara u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude.

Presudom Okružnog suda u Čačku Gž. 1320/04 od 9.decembar 2004. godine, odbijene su kao neosnovane žalbe stranaka i umešača i potvrđena prvostepena presuda.

Protiv pravnosnažne presude Okružnog suda prvo tuženi GG, umešač na njegovoj strani tužena ŽŽ izjavili su blagovremeno reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP, Vrhovni sud je našao da revizije nisu osnovane.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti.

Neosnovani su navodi u revizijama o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

U postupku je utvrđeno da je prvtuženi GG kao davalac izdržavanja sa ocem stranaka (GG i AA) a dedom tužioca BB sada pok. II, kao primaocem izdržavanja , zaključio ugovor o doživotnom izdržavanju overen pod R.broj ____ od _____. godine. Ovim ugovorom prvtuženi GG se obavezao da će izdržavati primaoca izdržavanja i njegovu suprugu, ovde umešača JJ, a kao naknadu za dato izdržavanje primalac izdržavanja posle svoje smrti prenosi u svojinu prvtuženom GGG svu svoju imovinu osim dela od 1/3 kp. ____ KO _____. Dana _____. godine, pok. II je sačinio pismani testament pred svedocima, kojim je prvtuženog odredio za naslednika takođe na imovini koja je predmet ugovora o doživotnom izdržavanju, a nakon toga dana _____. godine, pok. II je sa tuženim zaključio ugovor o poklonu overen kod suda pod Ov.broj ___, kojim je prvtuženom poklonio imovinu koja je bila predmet navedenog ugovora o doživotnom izdržavanju, i po tom ugovoru o poklonu se tuženi upisao u javne knjige kao vlasnik predmetnih nepokretnosti. Prethodno ugovor o doživotnom izdržavanju nije bio raskinut.

Dalje je utvrđeno da je prvtuženi GG ugovorom o kupoprodaji Ov. ____ od _____. godine, drugotuženoj ŽŽ prodao kp. ____ KO _____, koja je između ostalih bila predmet ugovora o poklonu.

Na osnovu takvog činjeničnog utvrđenja nižestepeni sudovi su zaključili da je ugovorom o poklonu zaključen između sada pok. II i prvtuženog GG okrnjen nužni nasledni deo tužilaca kao zakonskih naslednika i da su tužici u odnosu na prvtuženog GG vlasnici u delu od po 1/8 imovine označene u izreci presude.Ugovor o kupoprodaji zaključen između tuženih ne proizvodi pravno dejstvo u odnosu na tužioce jer je predmet ugovora parcela koja inače predmet navedenog ugovora o poklonu. Prema razlozima sudova ugovor o doživotnom izdržavanju i po formi i po sadrži zaključen je prema odredbi iz člana 117. Zakona o nasleđivanju iz 1974. godine, prema kome se predaja imovine u svojinu odlaze do smrti primaoca izdržavanja, što znači da primaoci izdržavanja ostaje vlasnik imovine pa istu može slobodno otuđiti. U konkretnom slučaju primaoc izdržavanja je to i učinio , jer je nepokretnosti, koje su bile predmet ugovora o doživotnom izdržavanju poklonio prvtuženom GG naknadnim zaključenjem ugovora o poklonu od _____. godine, a na osnovu koga se tuženi uknjižio kao vlasnik u javne knjige.

Pravilan je zaključak sudova o osnovanosti tužbenog zahteva tužilaca u pobijanom delu. U obrzloženju pobijane presude navedeni su jasni i pravilni razlozi , koje prihvata i Vrhovni sud. Ukazivanje u reviziji da su sudovi zanemarili odlučnu činjenicu da je stvarna volja ugovarača sada pok. II i prvtuženog GG bila izražena u ugovoru o doživotnom izdržavanju, imajući pri tome u vidu da je prvtuženi kao davalac izdržavanja sve vreme izdržavao sada pok. II i umešača sada pok. JJ kao njegovu suprugu i da pitanje pravnog opstanka navedenog ugovora nije dovedeno sačinjavanjem ugovora o poklonu, nije osnovano. Naime, iz navedenog ugovora o doživotnom izdržavanju se vidi da je predaja imovine u svojini tuženom kao davaocu izdržavanja odložena do smrti primaoca izdržavanja. To znači da je primalac izdržavanja ostao sopstvenik imovine koja je predmet ugovora iz čega proizlazi da je mogao slobodno otuđiti. U konkretnom slučaju on je to i učinio, jer je nepokretnost koja je predstavlja predmet ugovora poklonio tuženom naknadnim zaključenjem ugovora o poklonu od _____. godine, na osnovu kojih se tuženi uknjižio kao vlasnik u javne knjige. Dakle, predmet ugovora o doživotnom izdržavanju je otpao, a bez predmeta nema ni ugovora o doživotnom izdržavanju, koji je strogo formalni pravni posao koji se između ostalog odnosi na predmet ugovora - nepokretnosti koje su postojale u trenutku zaključenja ugovora. U konkretnom slučaju prvtuženi kao davalac izdržavanja je propustio da svoje pravo iz ugovora upiše u javnu knjigu (član 118. Zakona o nasleđivanju iz 1974. godine).

Dakle, zakon, da bi davaoce izdržavanja zaštitio od izigravanja , ovom odredbom dozvolio je da davalac izdržavanja svoje pravo može upisati u javne knjige. Kakav bi to upis bio, predbeležba, zabeležba, zabrana otuđenja, itd. zavisi od volje ugovornih strana. Međutim, u ovom slučaju toga nije bilo. Ne mogu se prihvati navodi revizije da je ugovor o poklonu simulovan, a da je zaista prava volja ugovornika bila da pravno opstane ugovor o doživotnom izdržavanju, a da je ugovor o poklonu bio samo čin izigravanja poreskih obaveza, imajući u vidu da bi se radilo o bespredmetnom poslu. Po shvatanju Vrhovnog suda ugovor o doživotnog izdržavanja je ostao bez predmeta, i ne proizvodi nikakvo pravno dejstvo, te se ne može ugovor o poklonu kao samostalni pravni posao dovoditi s tim u vezu.

Suprotno navodima u reviziji drugotužene, u postupku je nesumnjivo utvrđeno da je njenom suprugu pok. Milutinu,

i drugotuženoj lično bilo poznato da se vodi parnica u pogledu predmeta njihovog kupoprodajnog ugovora koji su zaključili sa prvotuženim GG U takvoj situaciji nižestepeni sudovi su pravilno zaključili da se radi o nesavesnom pribaviocu i u pogledu rečenog sudovi pravilno zaključuju primenom odredbi člana 280. do člana 285. Zakona o obligacionim odnosima o pobijanju dužnikovih pravnih radnji. Ostala isticanje u reviziji o pogrešnoj primeni materijalnog prava u suštini se odnose na utvrđeno činjenično stanje i ocenu dokaza što nije revizijski razlog u smislu člana 385. stav 3. ZPP.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je na osnovu člana 393. ZPP, odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

mz